

Noi cine-concerte la TIFF.23: un film considerat pierdut, scurtmetrajele unui regizor canonic, un remake Dracula și jazz

Cluj-Napoca, 24 aprilie 2024. **Orașul fără evrei** (*City Without Jews*, r. Hans Karl Breslauer, Austria), o capodoperă a filmului mut din 1924, continuă seria de cine-concerte de neratat din cadrul celei de-a 23-a ediții a Festivalului Internațional de Film Transilvania (TIFF, 14 – 24 iunie 2024), [deschisă](#) de *Metropolis* (1927) și *A Page of Madness* (1926). Filmul va fi acompaniat live de violonista klezmer de renume mondial **Alicia Svigals** și celebrul pianist de film mut **Donald Sosin**, care au compus muzica originală. Cine-concertul va avea loc **joi, 20 iunie, de la ora 21:30, la Muzeul de Artă**. Biletele au fost puse în vânzare online – <https://tiff.eventbook.ro/music/bilete-tiff-2024-cine-concert-orasul-fara-evrei>

Bazat pe romanul jurnalistului și scriitorului Hugo Bettauer, **Orașul fără evrei** spune o poveste ale cărei implicații rămân la fel de relevante ca la momentul premierei de acum o sută de ani. Într-un oraș fictiv din Austria, Utopia, autoritățile decid să expulzeze toți evreii din țară. Ce urmează este un declin economic și cultural care îi va face pe adepții noii legi să își chestioneze deciziile. Este o satiră care, din păcate, s-a dovedit profetică și a stârnit în epocă ultragiurea grupărilor antisemite. De altfel, autorul cărții a fost ucis de un membru al partidului nazist la scurtă vreme după premiera filmului, care nu a mai fost proiectat în public după 1933. Deși copia originală a filmului era considerată pierdută, această a fost găsită din întâmplare în 2015, într-un târg de vechituri din Paris și restaurată de Arhiva Austriacă de Film. În 2020, Alicia Svigals și Donald Sosin i-au compus muzica originală de la zero.

Violonista și compozitoarea Alicia Svigals are la activ o listă impresionantă de colaborări, de la violonistul Itzhak Perlman la Kronos Quartet sau Led Zeppelin, și este fondatoarea grupului Klezmatics, care în 2007 a fost premiat cu un premiu Grammy pentru Best Contemporary World Music Album. Donald Sosin creează și interpretează muzică pentru filme mute de peste 50 de ani, făcând turul celor mai importante festivaluri de film din lume. Cei doi au cântat împreună de sute de ori până acum. După cum spune Svigals, „oferim publicului oportunitatea de a experimenta o formă de artă pierdută”.

Un adevărat eveniment pentru orice cinefil e reprezentat de proiecția copiilor restaurate a **patru scurtmetraje semnate de D.W. Griffith**, unul dintre cei mai influenți regizori de film, care a inovat decisiv această artă la începutul secolului XX. Filmele vor fi însoțite de o muzică live interpretată tot de **Donald Sosin**, de această dată alături de soția sa **Joanna Seaton**, care va cânta la voce și percuție. Cine-concertul va avea loc vineri, 21 iunie, 21:30 la Muzeul de Artă, iar biletele pot fi cumpărate de aici – <https://tiff.eventbook.ro/music/bilete-tiff-2024-cine-concert-bijuteriile-furate-si-alte-scurtmetraje-de-d-w-griffith>

Înainte să devină cunoscut pentru filme ca *Nașterea unei națiuni* sau *Intoleranță*, D.W. Griffith a regizat între 1908 și 1912 peste 300 de scurtmetraje pentru Biograph Company, prima companie din Statele Unite dedicată exclusiv producției și distribuției de film. În această perioadă a experimentat cu tot felul de genuri cinematografice, dar și cu modul în care se spune o poveste în imagini. Griffith a fost cel care a introdus montajul paralel și tehnici ca *fade-in/fade-out* sau *flashback-ul* (pe care el l-a numit *switchback*). La TIFF vor fi proiectate patru scurtmetraje, realizate în 1909: *The Stolen Jewels*, *The Cord of Life*, *The Voice of the Violin* și *The Englishman and the Girl*.

- De restaurarea imaginii acestor filme s-a ocupat **Film Preservation Society**, o organizație dedicată salvării, conservării și restaurării filmelor de artă americane. După cum spune clujeanca Ruxandra Blaga, membră a FPS, „cu fiecare vizionare și proiecție, aceste filme de arhivă «trăiesc» o nouă viață în conștiința publicului și formează legături emoționale, culturale și sociale cu acesta. Ne bucurăm ca prin intermediul acestor restaurări realizate de Film Preservation Society, publicul de la TIFF să aibă parte de o experiență inedită a filmelor lui D.W. Griffith.”

Despre *Moartea lui Dracula* (*Dracula's Death*), al regizorului maghiar **Károly Lajthay**, se spune că este primul film din lume despre personajul creat de Bram Stoker. Acesta a fost produs în Budapesta în 1921 și îl are drept co-scenarist pe **Michael Curtiz**, care înainte să se mute la Hollywood și să câștige un Oscar pentru *Casablanca* și-a început cariera la Cluj-Napoca. Începând cu 2018, studenții departamentului media al Universității Sapientia din Cluj au participat la o serie de ateliere de filmare pe peliculă, al căror scop final este realizarea unui remake după *Moartea lui Dracula*, care a fost pierdut în întregime în anii '40. Rezultatul, un work in progress, se poate vedea **miercuri, 19 iunie, ora 18:00, la Cinema Arta**. Biletele au fost puse în vânzare online – <https://tiff.eventbook.ro/music/bilete-tiff-2024-cine-concert-moartea-lui-dracula>

Regizorul **Lakatos Róbert Árpád**, coordonatorul proiectului, spune că punctul de plecare pentru realizarea scenariului a fost un roman despre care presupune că a stat la baza filmului original. Responsabil pentru compunerea muzicii cine-concertului este compozitorul francez **Miquèu Montanaro**. Aceasta va fi interpretată live de 12 instrumentiști: **Miquèu Montanaro, Baltazar Montanaro, Sebille Christian, Ádám Móser, Renáta Gyárfás, Sára Domahildi, Lilla Unger, Kamilla Kasabian, Andrea László, Nóra Krokovay, Attila Kis, Csaba Cserey**.

Cine-concertul *Moartea lui Dracula* este produs de Asociația Cineaștilor Maghiari din Transilvania și Universitatea Sapientia.

Un alt eveniment special, care îmbină filmul și muzica, va fi proiecția documentarului *Luis Villas Boas, the Last Trip* (Portugalia, 2023) regizat de cineastul și muzicianul **Laurent Filipe**. Prin imensa lui contribuție la dezvoltarea jazz-ului în Portugalia, **Luis**

TIFF.23 **Transilvania International** **Film Festival** Cluj-Napoca 14–24.06.2024

Villas Boas este un reper fundamental al culturii portugheze. Activitatea sa include fondarea clubului „Hot Club de Portugal” în 1948 și a „Festivalului Internațional de Jazz din Cascais”, ale cărui ediții principale din anii '70 au adus la malul Oceanului Atlantic toți giganții jazz-ului, plasând Portugalia pe harta muzicii internaționale. Proiecția documentarului va fi urmată de un miniconcert de jazz în interpretarea lui **Laurent Filipe** (trompetă) și **Dima Belinski** (pian). Evenimentul va avea loc **miercuri, 19 iunie, de la ora 21:30 la Muzeul de Artă** - <https://tiff.eventbook.ro/music/bilete-tiff-2024-cine-concert-the-last-trip>

Cine-concertele TIFF.23 sunt sprijinite de MOL România.

Abonamentele pentru TIFF.23 au fost puse în vânzare online – <https://tiff.eventbook.ro/>

Ne puteți urmări pe:

tiff.ro | [Facebook](#) | [Instagram](#) | [Youtube](#) | [TikTok](#)

Festivalul Internațional de Film Transilvania este organizat de Asociația pentru Promovarea Filmului Românesc și Asociația Festivalul de Film Transilvania.

Pentru mai multe detalii:

Paul Petrache / paul.petrache@tiff.ro / +40 721 351 625